

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 2615
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 125
Ημερομ. Κατάθεσης: 16/1/2024

Αθήνα, 16 Ιανουαρίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ & ΑΚΕ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα : Να μην αφεθούν τα μνημεία της Βέργας Μεσσηνίας, τα καλντερίμια, η βρύση και τα αλώνια στο έλεος αυθαίρετων φθορών, μπαζωμάτων κι άλλων παρανομιών

Τα καλντερίμια, τα αλώνια, οι βρύσες και τα άλλα παραδοσιακά λιθόκτιστα της Βέργας (πρώην Σέλιτσας), στην Καλαμάτα της Μεσσηνίας, είναι ο τόπος όπου, κατά την Επανάσταση του 1821, οι ηρωικοί Μανιάτες, οι Σελισάνοι, οι Σκυφιάνοι και οι Μεσσήνιοι απέκρουσαν τις επιθέσεις του στρατού του Ιμπραήμ, συμβάλλοντας καθοριστικά στην Ελευθερία του Έθνους κι αποτελούν μνημεία της ιστορίας, των αγώνων και του πολιτισμού μας.

Με την υπουργική απόφαση ΥΠΟΠΑΙΘ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΠΑΝΣΜ/247445/22186/3064/8.9.2015, ΦΕΚ 185/ΑΑΠ/2015, 10 αλώνια, 3 λιθόστρωτα μονοπάτια με τα πλευρικά τους όρια και μία βρύση, καθώς και με την υπουργική απόφαση ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΠΑΝΣΜ/246396/25584/2293/20.6.2018, ΦΕΚ 143/ΑΑΠ/2018, η συνέχεια του παλαιού λιθόστρωτου μονοπατιού με τους αναλημματικούς τοίχους του, που συνέδεε τους οικισμούς Κάτω και Άνω Βέργας και τον Άγιο Γεώργιο, χαρακτηρίστηκαν από το Υπουργείο Πολιτισμού ως μνημεία, διότι αποτελούν “έργα λαϊκής αρχιτεκτονικής και παραδοσιακής τέχνης και κατασκευής, και είναι ιστορικά συνδεδεμένα με την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής”.

Το παλαιό μονοπάτι διέρχεται από το βόρειο άκρο του ιστορικού βράχου «Καστράκι», όπου κατέληγε το «ταμπούρι της Βέργας». Εκεί έλαβε χώρα η «Μάχη της Βέργας» που - μαζί με τις μάχες στον Δυρό και στον Πολυάραβο- προστάτεψαν τότε τον Μοριά από τον στρατό του Ιμπραήμ. Αυτό το κεντρικό λιθόστρωτο μονοπάτι, μήκους 10 χιλιομέτρων με τις

διακλαδώσεις του, αποτελεί “τεκμήριο παραδοσιακής τεχνικής άμεσα συνδεδεμένο με τις μνήμες των κατοίκων της περιοχής, καθώς και της κοινωνικής, οικονομικής, πολιτιστικής και πολιτισμικής ανάπτυξης της περιοχής τουλάχιστον από τις αρχές του 19ου και έως τα τέλη του 20ου αιώνα”.

Όμως, αβελτηρίες, καθυστερήσεις και ελλιπής έλεγχος, από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 και μέχρι τον επίσημο χαρακτηρισμό των μνημείων επέτρεψαν την τέλεση αυθαίρετων και παράνομων παρεμβάσεων (φθορές, μπαζώματα, καταπατήσεις) σε αυτά τα μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς, σε συνδυασμό με επιχειρούμενη δόμηση σε μη άρτιες ιδιοκτησίες εκτός σχεδίου και ορίων του οικισμού, με αποτέλεσμα σήμερα να απειλείται η ολότητα κι η μοναδικότητα τους. Η συλλογικότητα «Φίλοι της Βέργας - Πρωτοβουλία κατοίκων Βέργας - Καλαμάτας για την Οικολογία, το Περιβάλλον και τον Πολιτισμό», σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Κοινότητας Βέργας και άλλες συλλογικότητες της Κοινωνίας των Πολιτών, κατάφεραν να αναδείξουν την κρισιμότητα του ζητήματος, με αποτέλεσμα το Υπουργείο Πολιτισμού να εγκρίνει μελέτες αποκατάστασης των μνημείων αυτών, (ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΠΑΝΣΜ/605363/64794/4701/18.03.2020, καθώς και ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΥΝΜΤΕΔΕΠΝΙ/ 526535/51681/6584/8.01.2018), χωρίς όμως οι μελέτες αυτές να έχουν εφαρμοστεί ακόμα, για λόγους που παραμένουν αδιευκρίνιστοι.

Επειδή τα μνημεία των καλντεριμιών, των αλωνιών, και της βρύσης έχουν τεράστια ιστορική και οικολογική σημασία.

Επειδή είναι απαραίδεκτο η ιστορική μνήμη και τα μνημεία να αφήνονται βορά σε οικονομικά συμφέροντα

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός

Γιατί δεν έχει αποκατασταθεί ακόμα στο σύνολο του το σύμπλεγμα των μνημείων της Βέργας και γιατί δεν εφαρμόζονται άμεσα οι μελέτες αποκατάστασης;

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Παρακαλείται η κυρία Υπουργός να καταθέσει στο Σώμα τις μελέτες αποκατάστασης των μνημείων της Βέργας, καθώς και κάθε έγγραφο που αφορά τις ενέργειες του Υπουργείου Πολιτισμού, στην κατεύθυνση της προστασίας των μνημείων και της απομάκρυνσης κάθε αυθαίρετης κατασκευής.

Οι Ερωτώντες κι Αιτούντες Βουλευτές

Μάλαμα Κυριακή

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Δούρου Ειρήνη

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Θρασκιά Ουρανία

Κασιμάτη Νίνα

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μεϊκόπουλος Ανδρέας

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Παπαηλιού Γεώργιος

Πούλου Παναγιώτα

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος